

2008

Het achterwerk van de P.C. Hooft

Achter de Vossiusstraat.

MOOI hek in de Hobbemastraat. Een ereboog van smeedijzer met een elegant patroon, in grachtengroen, tussen twee huizenblokken. Het staat altijd open. Hier begint het Schapenburgerpad, een wandelroute uit de tijd dat Amsterdam ophield bij het Leidsebosje.

Achter het hek hangen drie brievenbussen. Een witte, een groene en een roestbruine. Er staan drie huisnummers op: 14, 15 en 20, met aanwijzingen voor postbode en krantenbezorger. Er wonen dus mensen.

Boven de bussen hangen drie blauwe bordjes. Eén met de naam van het pad, één waarop staat 'Eigen Weg' en een derde dat, met een verwijzing naar Art. 461 Wetb. v. Strafr., de toegang verbiedt. Niets van aantrekken.

Je ziet ze niet veel in Amsterdam, zulke *backlanes*. Aan de rechterkant zijn de diepe achtertuinen van de Vossiusstraat, met eerbiedwaardige treurwilgen en hemelhoge po-

Gewone burgers moeten zuinig zijn met het groen in hun tuin. Voor de winkeliers van de P.C.Hooftstraat gelden geen regels. **Roofkapitalisme in Oud- Zuid.**

LODEWIJK BRUNT & KEES TAMBOER

Achter de Jan Luijkenstraat.

pulieren. De houten schuttingen zijn met het pad vergroeid. En, inderdaad, er staan een paar huizen.

Nummer 14 is pas opgeknapt en heeft een riante, betegelde zithoek aan het pad, met plantenbakken, een kinderfietsje en houtblokken onder een afdakje. Naast de deur hangt een plaquette met de mededeling dat de renovatie van dit huisje blijvend is opgedragen aan de nagedachtenis van Hein Wertheimer, tien jaar geleden overleden in Tibet. Wertheimer? Was hij niet de mecenas van de Nederlandse fotografie over wiens leegte zo veel te doen was? Waarom wordt hij juist hier herdacht, waar geen mens langs komt? Raadselachtig.

Maar nu de linkerkant. Daar staan de huizen van de P.C. Hooftstraat. Die hebben geen achtertuinen meer.

In Amsterdam zijn we zuinig met ons groen. Elke grasspriet wordt geteld. Ook die van de tuinen tussen de huizenblokken. Wie een schuurtje afbreekt, mag er geen nieuw

schuurtje voor in de plaats bouwen. De eigenaar moet dat stukje teruggeven aan de natuur. Lees er de bestemmingsplannen maar op na.

Maar voor de uitbaters van de P.C. Hooft gelden geen wetten en regels. Zij hebben, blijkbaar met instemming van het bestuur van stadsdeel Oud-Zuid, hun achtertuinen volgestort met aanbouwsels. Soms zie je de overhemden opgestapeld liggen en kun je zo de paskamers in kijken. Behalve wat klimop en onkruid groeit er niets meer. Hoeveel bomen ('monumentale houtopstanden') zijn hier gekapt?

In de PC zijn de filialen van de topmerken in de wereld neergestreken. Wat je daar aan de voorkant ziet, is het neusje van de zalm in de winkelarchitectuur. Maar aan de achterkant hebben ze van het Schapenburgerpad een smerige achterbuurt gemaakt.

Dichtgemetselde vensters, scheve triplexplaten tegen kapotte ruiten, serreramen geïsoleerd met gelig steenwol, kapotte regenpij-

pen, scheve afvoerpijpen en stinkende uitlaatpijpen, blote leidingen en loshangende elektriciteitsdraden, achterbalkons die op instorten staan, vensterbanken die wegrotten, buitentrappen die uit elkaar vallen, afbladde- rende en scheurende achtergevels. En overal, maar dan ook overal, hangen grote ventilatoren van airco's te suizen en te blazen.

De bewoners van de Vossiusstraat zitten er niet met hun neus bovenop. Maar dat geldt niet voor de achterburen aan de oneven zijde van de PC, de bewoners van de Jan Luijkenstraat. Zij hebben ook een pad, maar geen diepe achtertuinen. De troep van de PC-winkels ligt aan hun voeten, ze kijken er elke dag tegenaan. Dit pad was vroeger net zo'n romantische *backlane*, waar verliefde jongens naar hun meisjes floten. Nu komt er alleen hoog bezoek uit Vinkeveen – een dame in bontjas die haar Pekineesje even laat kakken. Dit pad heet de Rioolgang.

E-mail: stadswachten@parool.nl

080900